

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ**  
**ЛУГАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**  
**ІМЕНІ Е.О. ДІДОРЕНКА**

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Ректор Луганського державного  
університету внутрішніх справ імені  
Е.О. Дідоренка

**Віталій КОМАРНИЦЬКИЙ**

2022 року



**ПРОГРАМА**

**індивідуальної усної співбесіди**  
**для вступників до ЗВО на денну та заочну форму навчання для здобуття**  
**ступеня бакалавра за спеціальностями**  
**081 «Право» за кошти фізичних та/або юридичних осіб**

**Дніпро – 2022**

## Українська мова

### ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

#### Пояснювальна записка

Програму вступного іспиту з української мови розроблено з огляду на чинну програму зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури, затверджену наказом Міністерства освіти й науки України від 26.06.2018 № 696.

Матеріал програми з української мови розподілено за такими розділами: «Фонетика. Графіка. Орфоєпія. Орфографія», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Розвиток мовлення».

**Мета** вступного іспиту з української мови:

Оцінити ступінь підготовленості вступників з української мови з метою конкурсного відбору для навчання в Луганському державному університеті внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка.

**Завдання** вступного іспиту з української мови полягає в тому, щоб оцінити знання та вміння вступників:

- узагальнювати матеріал про мовні явища;
- ступінь володіння знаннями з питань сучасної української літературної мови.

#### Українська мова

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників
1. Фонетика. Графіка. Орфоєпія. Орфографія	Алфавіт. Наголос. Співвідношення звуків і букв. Основні випадки уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування <i>у-в, і-й</i> . Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] у коренях слів. Сполучення <i>йо, ьо</i> . Правила вживання м'якого знака (знака м'якшення). Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Найпоширеніші випадки чергування приголосних звуків. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів	<i>Вступник має вміти:</i> Розташовувати слова за алфавітом; наголошувати слова відповідно до орфоєпічних норм; визначати звукове значення слів у словах; розпізнавати явища уподібнення й спрощення приголосних звуків, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування <i>у-в, і-й</i> ; розпізнавати вивчені орфограми; правильно писати слова з вивченими орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки на вивчені правила

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників
	іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання найпоширеніших складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис <i>н</i> та <i>nn</i> у прикметниках і дієприкметниках, <i>не</i> з різними частинами мови	
2. Лексикологія. Фразеологія	Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про фразеологізми	Пояснювати лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; уживати слова в переносному значенні; знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні вивчені групи слів за значенням (омоніми, синоніми, антоніми, пароніми); пояснювати значення фразеологізмів, правильно й комунікативно доцільно використовувати їх у мовленні
3. Будова слова. Словотвір	<b>Будова слова.</b> Спільнокореневі слова й форми того самого слова	Визначати значущі частини й закінчення слова; розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, правильно вживати їх у мовленні.
4. Морфологія. 4.1. Іменник	<b>Іменник</b> як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінювання іменників. Незмінювані іменники в українській мові. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок (на прикладі етикетних формул звертань <i>пане полковнику, сестро Олено, друже Сергію, Інно Вікторівно</i> і под.)	Розпізнавати іменники, визначати належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням, уживаністю в мовленні; правильно відмінювати іменники, відрізняти правильні форми іменників від помилкових; використовувати іменники в мовленні, послуговуючись їхніми виражальними можливостями
4.2. Прикметник	<b>Прикметник</b> як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення.	Розпізнавати й відмінювати прикметники, визначати розряди прикметників за значенням; утворювати форми ступенів порівняння якісних прикметників; відрізняти

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників
	Зміни приголосних за творення ступенів порівняння прикметників	правильні форми прикметників від помилкових
4.3. Числівник	<p><b>Числівник</b> як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Узгодження числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат</p>	<p>Розпізнавати й відмінювати числівники; відрізнити правильні форми числівників від помилкових; правильно використовувати їх у мовленні; визначати сполучуваність числівників з іменниками; правильно утворювати форми числівників для позначення часу й дат</p>
4.4. Займенник	<p><b>Займенник</b> як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Правопис неозначених і заперечних займенників</p>	<p>Розпізнавати й відмінювати займенники, відрізнити правильні форми займенників від помилкових, правильно використовувати їх у мовленні; правильно писати неозначені й заперечні займенники</p>
4.5. Дієслово	<p><b>Дієслово</b> як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Вид дієслова: доконаний і недоконаний. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на <i>-но</i>, <i>-то</i>). Безособове дієслово. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу</p> <p><b>Дієприкметник</b> як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на <i>-но</i>, <i>-то</i></p> <p><b>Дієприслівник</b> як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот</p>	<p>Розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособове дієслово; визначати види, часи й способи дієслів; відрізнити правильні форми дієслів від помилкових; правильно писати особові закінчення дієслів</p> <p>Розпізнавати дієприкметники (зокрема відрізнити їх від дієприслівників), визначати їхні морфологічні ознаки й синтаксичну роль; відрізнити правильні форми дієприкметників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати дієприкметники та дієприкметникові звороти та безособові форми на <i>-но</i>, <i>-то</i> в мовленні</p>

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників
		Розпізнавати дієприслівники, визначати їхні морфологічні ознаки, синтаксичну роль; відрізняти правильні форми дієприслівників від помилкових; правильно будувати речення з дієприслівниковими зворотами
4.6. Прислівник	<b>Прислівник</b> як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників: вищій і найвищій. Зміни приголосних за творення прислівників вищого та найвищого ступенів порівняння. Правопис прислівників на <i>-о</i> , <i>-е</i> , утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу	Розпізнавати прислівники, визначати їхню синтаксичну роль, ступені порівняння прислівників; відрізняти правильні форми ступенів порівняння прислівників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати прислівники в мовленні
4.7. Службові частини мови	<b>Прийменник</b> як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників  <b>Сполучник</b> як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні й підрядні. Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови  <b>Частка</b> як службова частина мови. Правопис часток	Розпізнавати прийменники, визначати їхні морфологічні ознаки; правильно й комунікативно доцільно використовувати прийменники в мовленні  Розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; відрізняти сполучники від інших співзвучних частин мови; правильно й комунікативно доцільно використовувати сполучники в мовленні  Розпізнавати частки; правильно писати частки
4.8. Вигук	<b>Вигук</b> як частина мови. Правопис вигуків	Розпізнавати вигуки й правильно їх писати
5. Синтаксис 5.1. Словосполучення	<b>Словосполучення</b> й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення	Розрізняти словосполучення й речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й частинами складного речення

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників
5.2. Речення	<b>Речення</b> як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, звертань, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення)	Розрізняти речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за будовою, складом граматичної основи, за наявністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за наявністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, звертань, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення)
5.2.1. Просте двоскладне речення	<b>Підмет і присудок</b> як головні члени двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком. Тире між підметом і присудком	Визначати структуру простого двоскладного речення, особливості зв'язку між підметом і присудком; правильно й комунікативно доцільно використовувати прості речення. Правильно вживати тире між підметом і присудком
5.2.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченнях	Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот	Розпізнавати види другорядних членів, правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості другорядних членів речення в мовленні
5.2.3. Односкладні речення	Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні)	Розпізнавати типи односкладних речень, визначати особливості кожного з типів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні
5.2.4. Просте ускладнене речення	Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертаннями. Речення зі вставними словами, словосполученнями й реченнями, їхнє значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й	Розпізнавати просте речення з однорідними членами; звертаннями; вставними словами, словосполученнями й реченнями, відокремленими членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників
	поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні	уточнювальними, та правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості таких речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них
5.2.5. Складне речення	Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення	Розпізнавати складні речення різних типів, визначати їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями; добирати й конструювати складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті
5.2.5.1. Складносурядне речення	<b>Складносурядне речення</b> , його будова. Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Розділові знаки в складносурядному реченні	Розпізнавати складносурядні речення; комунікативно доцільно використовувати його виражальні можливості в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в складносурядному реченні
5.2.5.2. Складнопідрядне речення	<b>Складнопідрядне речення</b> , його будова. Головна й підрядна частини. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, розділові знаки в них	Розпізнавати складнопідрядні речення, визначати їхню будову, зокрема складнопідрядних речень з кількома підрядними; визначати основні види підрядних частин, типи складнопідрядних речень за характером зв'язку між частинами; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості складнопідрядних речень різних типів у процесі спілкування; правильно розставляти розділові знаки в складнопідрядному реченні
5.2.5.3. Безсполучникове складне речення	<b>Безсполучникове складне речення</b> . Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні	Розпізнавати безсполучникові складні речення; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості безсполучникових складних речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників
5.2.5.4. Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку	<b>Складне речення</b> з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, розділові знаки в ньому	Розпізнавати складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості речень цього типу в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них
5.3. Способи відтворення чужого мовлення	Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом	Замінювати пряму мову непрямою; правильно й доцільно використовувати в тексті пряму мову й цитати; правильно вживати розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом
6. Стилїстика	<b>Стилї мовлення</b> (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний, конфесійний), їхні основні ознаки, функції	Розпізнавати стилї мовлення, визначати особливості кожного з них; користуватися різноманітними виражальними засобами української мови в процесі спілкування для оптимального досягнення мети спілкування
7. Розвиток мовлення	Види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення. Тема й основна думка висловлення. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Тексти різних стилів, типів, жанрів	Уважно читати, усвідомлювати й запам'ятовувати зміст прочитаного, диференціюючи в ньому головне та другорядне; критично оцінювати прочитане; аналізувати тексти різних стилів, типів і жанрів; будувати письмове висловлення, логічно викладаючи зміст, підпорядковуючи його темі й основній думці, задуму, обраному стилю та типу мовлення, досягати визначеної комунікативної мети; формулювати, добирати доречні аргументи і приклади, робити висновок, висловлювати власну позицію, свій погляд на ситуацію чи обставини; правильно структурувати текст, використовуючи відповідні мовленнєві звороти; знаходити й виправляти помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень, спираючись на засвоєні знання



### ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

#### Пояснювальна записка

Програма вступного іспиту з історії України розроблена з огляду на чинну програму зовнішнього незалежного оцінювання з історії України, затверджену наказом Міністерства освіти і науки № 696 від 26 червня 2018 року і вона відповідає вимогам вступних іспитів до вищих навчальних закладів у 2022 році з особливостями національного мультипредметного тесту.

**Мета** вступного іспиту з історії України – оцінювання знань та вмінь випускників загальноосвітніх навчальних закладів:

- про основні політичні, соціально-економічні, культурні події та видатних історичних діячів;
  - встановлення та розкриття причинно-наслідкових зв'язків між подіями та явищами;
  - навички роботи з різними джерелами інформації;
  - визначення хронологічних меж соціально-економічних і політичних подій, їх змісту та послідовності;
  - співвіднесення одиничних фактів і типових загальних явищ;
  - групування (класифікація) фактів за вказаною ознакою;
  - позначення на картосхемах місця історичних подій;
  - визначення найважливіших змін, що відбувалися й відбуваються в житті людства;
  - знання історичних понять і термінів та їх визначень;
- Знання історичних постатей, пам'яток і документів.

### ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

#### Перше десятиліття XX ст. – початок XXI ст.

##### 1. Україна на початку XX ст.

Україна у складі Росії та Австро-Угорщини. Місце української економіки в господарському житті двох імперій. Економічна криза 1900-1903 рр. Утворення монополістичних об'єднань. Вітчизняний та іноземний капітал в економіці українських земель. Стан українського підприємництва. Індустріальна модернізація.

Становище населення. Суперечливі процеси модернізації повсякденного життя. Доля жінки. Посилення міграції українського селянства.

Проблеми становлення та консолідації української нації. Процес політизації українського суспільства та визвольного руху. Українські й загальноросійські політичні партії. Революційна українська партія (РУП). М. Міхновський. В. Липинський і український консерватизм.

Події російської революції 1905-1907 рр. в Україні. Українська громада у Державній думі. Земельна реформа П. Столипіна та її вплив на українські землі. Розвиток культури на початку ХХ ст. Освіта. Наука. Видатні вчені. Українська преса та видавництва.

Здобутки майстрів літератури та мистецтва.

Зміни у побуті та звичаях українців. Діяльність національних і спортивно-фізкультурних організацій «Сокіл» і «Січ».

Духовні цінності українців. Церковне життя.

## **2. Україна в роки Першої світової війни**

Україна в геополітичних планах країн Антанти і Троїстого союзу. Ставлення населення і політиків до війни. Заснування Головної української ради. Союз визволення України. Формування легіону Українських січових стрільців.

Воєнні дії на території України у 1914 р. Захоплення російськими військами Східної Галичини та Північної Буковини.

Воєнні дії на території України в 1915-1917 рр. Посилення економічної та політичної кризи в Російській та Австро-Угорській імперіях. Життя на фронті й у тилу. Життя жінок у роки війни.

## **3. Початок Української революції**

Початок Української революції. Політичні партії. Утворення Центральної Ради, її склад і політична програма. Початок українізації армії.

Український національний Конгрес. I і II Універсали Центральної Ради. Зміни у політичних настроях, економічному та соціальному становищі населення. Загострення конфлікту Центральної Ради з Тимчасовим урядом Росії.

III Універсал. Проголошення УНР. Всеукраїнський з'їзд Рад. Боротьба більшовиків із УЦР. IV Універсал. Руйнація звичайного повсякденного способу життя і настрої населення в умовах загострення політичного протистояння. Розпад армії.

## **4. Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності (1918 – 1921 рр.)**

Гетьманський переворот. Українська Держава. Західноукраїнська Народна Республіка. Український національний рух на Буковині й у Закарпатті. Акт злуки УНР та ЗУНР. Українсько-польська війна 1918-1919 рр.

Директорія. Відновлення УНР в умовах збройного конфлікту з радянською Росією. С. Петлюра. Трудовий конгрес. Отаманщина. Військові поразки УНР.

Боротьба з денікінцями. Об'єднання українських армій. Психологічний клімат у суспільстві, знецінення людського життя.

Проголошення ЗУНР. Є. Петрушевич. Створення УГА. Злука УНР і ЗУНР. Друга війна більшовицької Росії з УНР. Більшовицький режим в Україні. Ухвалення Конституції УСРР 1919 р. Політика воєнного комунізму. Червоний терор. Повстанський рух. Н. Махно. Військова інтервенція Антанти на півдні України.

Денікінський режим в Україні. Повернення більшовицької влади. Перший Зимовий похід. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України.

Другий Зимовий похід армії УНР. Холодноярська республіка (1919-1922 рр.). Повстанські рухи, поразка українського визвольного руху, більшовицька окупація України. Уроки та наслідки державотворчих процесів.

Культура та духовність.

## **5. Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921-1928 рр.)**

Внутрішнє і міжнародне становище. Державний статус України в 1921-1922 рр. Масовий голод у південних губерніях УСРР. Антирелігійна кампанія. Неп в УСРР.

Утворення СРСР. Вхід УСРР до складу СРСР. Утворення Кримської АСРР. Національна політика радянської влади в УСРР. Молдавська АСРР. Суспільно-політичне життя. Ліквідація багатопартійності. Політика коренізації/українізації в УСРР. Згорання непу і перехід до директивної економіки. Індустріалізація. Освіта. Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Зміни в становищі жінок. Підсумки непу. Культура. Духовне життя. Релігійне життя в Україні. Формування нового укладу повсякденного життя і нової системи цінностей.

## **6. Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні в 1929 – 1939 рр.**

Перехід до форсованої індустріалізації. Директивне господарювання. Запровадження п'ятирічок. Соціалістичне змагання. Життя і побут верств і груп населення.

Хлібозаготівельні кризи 1927-1929 рр. Перехід до суцільної колективізації. Розкуркулення. Доля приватних сільських господарів та їхніх господарств. Зміни у житті, побуті й психології селян.

Голодомор 1932-1933 рр. в Україні – геноцид українського народу. «Закон про п'ять колосків». Хлібозаготівлі та їх суть. Масштаби і наслідки голодомору. Демографічні втрати. Закон України «Про Голодомор 1932-1933 рр. в Україні». Зміни в соціальному складі населення. Формування партійно-бюрократичної номенклатури. Масові репресії. «Великий терор». Конституція УРСР 1937 р. Пропагандистський ідеал радянської людини. Зміни у масовій психології та свідомості населення.

Становище у галузі освіти. Досягнення науки та гальмівні чинники її розвитку. Література і мистецтво. «Розстріляне відродження». Політика держави

щодо церкви та її наслідки. Ліквідація УАПЦ.

## **7. Західна Україна в міжвоєнний період (1921-1939 рр.)**

Правовий статус Східної Галичини та українських північно-західних земель у складі Польщі. Осадництво. Промисловість і сільське господарство. Українська кооперація. Економічне і соціальне становище населення.

Політична ситуація. «Пацифікація». Розгортання українського націоналістичного руху. Утворення Української військової організації та Організації українських націоналістів. Прояви культурного життя.

Українські землі у складі Румунії. Економічне і соціальне становище українського населення. Діяльність українських політичних партій і рухів. Культурне життя.

Становище Закарпаття у складі Чехословаччини. Економічне, соціальне та культурне життя. Течії у громадсько-політичному житті українців: русофільство, русинство, українофільство. Карпатська Україна. «Карпатська Січ». А. Волошин.

## **8. Україна в роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.)**

Україна в геополітичних планах СРСР і Німеччини. Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Вступ Червоної армії на територію Західної України. Радянізація західних областей України. Депортації. Становище в Україні в 1939 – у першій половині 1941 р.

Початок німецько-радянської війни. Відступ Червоної армії. Мобілізаційні заходи та евакуація. Бойові дії 1941-1942 рр. Відновлення незалежності 30 червня 1941 р. Злочини комуністичного тоталітарного режиму. Похідні групи. Окупація України.

Нацистський «новий порядок». Рух Опору. Радянські партизани. Діяльність ОУН та УПА.

Життя населення України в умовах окупації. Концтабори та масове знищення людей. Голокост. Українці – праведники світу. Остарбайтери. Життя в евакуації. Життя жінок і дітей.

Визволення України від німецької окупації. Визволення Києва. Звільнення Правобережної та Південної України. Внесок українців у перемогу антигітлерівської коаліції. Депортації з Криму в східні райони СРСР татар, греків, вірмен. Завершення вигнання окупантів з України.

Становище в західних областях. Завершення німецько-радянської та Другої світової війни. Героїзм українського народу. Внесок українського народу в перемогу над нацизмом. Українське питання на Тегеранській, Ялтинській і Потсдамській конференціях. Ціна війни.

Культура й духовність. Освіта, наука, преса в роки війни. Література і мистецтво. Евакуація вузів і наукових установ та їх діяльність у радянському тилу. Література і мистецтво. Внесок діячів науки та культури у перемогу над Німеччиною та її союзниками.

## **9. Україна в перші повоєнні роки (1945 – на початку 50-х років)**

Україна – співзасновниця ООН та учасник інших міжнародних організацій. Встановлення кордонів УРСР у міжнародних договорах. Адміністративно-територіальні зміни.

Посилення радянзації та репресії у західних областях УРСР. Український визвольний рух у 1944-1950-х рр. Обмін населенням між Польщею й УРСР. Масові депортації (1944-1946 рр.). Операції «Вісла» і «Захід». Ліквідація УГКЦ.

Внутрішньополітична й економічна ситуація в УРСР. Масовий голод 1946-1947 рр. Ідеологічні кампанії. «Чистки» творчої інтелігенції. Культура й духовність.

## **10. Україна в умовах десталінізації (1953-1964 рр.)**

Внутрішньополітичне становище України в середині 50-х років ХХ ст. Входження Кримської області до складу УРСР. Стан промисловості та сільського господарства. Соціальне та економічне життя населення.

Участь українців у повстаннях у сталінських концтаборах 1953-1954 рр. ХХ з'їзд КПРС і початок лібералізації суспільного життя. Часткова реабілітація політичних в'язнів. М. Хрущов.

Зміни в управлінні господарством. Розвиток промисловості. Аграрна політика. Нові явища в соціальній сфері. Зрушення в повсякденному житті населення.

Науково-технічна революція. Реформи освіти. Здобутки науки. Відлига в українській літературі та в мистецтві. «Шістдесятництво» в українській культурі.

Зародження дисидентського руху в Україні, особливості та зв'язок з попередніми формами визвольного руху. Л. Лук'яненко, І. Кандиба, А. Горська, В. Чорновіл, І. Дзюба та ін. Антирелігійна державна політика радянської влади.

## **11. Україна в період загострення кризи радянської системи (1965 – 1989 рр.)**

Конституція УРСР 1978 р. Державний і суспільний устрій УРСР. Статус Комуністичної партії. Русифікація. Спроби реформування економіки в другій половині 60-х років ХХ ст. Посилення бюрократичного централізму. Економічне становище УРСР у 70-х – на початку 80-х років ХХ ст. Матеріальний рівень життя населення.

Зміни в соціальній та національній структурі населення. Здобутки і проблеми розвитку соціальної сфери. Привілейоване становище партійно-державної номенклатури. Повсякденне життя населення.

Освіта. Здобутки і проблеми науки. Розвиток літератури. Форми діяльності дисидентів, їх політичні вимоги та боротьба за національне визволення. Суперечливі тенденції в розвитку українського мистецтва. Духовне життя і моральні цінності суспільства.

Активізація опозиційного руху в другій половині 60 – на початку 70-х років ХХ ст. Дисидентський рух: течії і форми діяльності дисидентів, їхні політичні вимоги і методи боротьби за національне визволення. Українська громадська

група сприяння виконанню Гельсінських угод. Самвидав. Кримськотатарський національний рух.

## **12. Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України (1985-1991 рр.)**

Перебудова та її особливості в Україні. Чорнобильська катастрофа. Стан економіки. Рівень життя населення. Розгортання страйкового руху.

Україна в умовах загальносвітових та європейських інтеграційних процесів і розпаду СРСР (1985-1991 рр.). Процеси демократизації українського суспільства за часів “перебудови”. Гласність та лібералізація. Зрушення у політичному житті України. Утворення громадських організацій і рухів. Формування багатопартійної системи.

Зростання соціальної активності населення. Формування національних громадських організацій і об’єднань. Релігійне відродження.

Вибори до Верховної Ради УРСР і місцевих рад 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Загострення політичного протистояння. Революція на граніті. Створення Автономної Республіки Крим (АРК). Меджліс кримськотатарського народу (червень 1991 р.).

Україна у загальносоюзних суспільно-політичних процесах у першій половині 1991 р. Спроба державного перевороту в СРСР. ДКНС і українське суспільство.

Акт проголошення незалежності України, Референдум 1 грудня 1991 р. і вибори Президента України.

## **13. Становлення України як незалежної держави**

Державотворчі процеси: особливості розбудови законодавчої, виконавчої та судової влади в Україні. Становлення інституту президентства в Україні. Формування партійно-політичної системи.

Заснування Збройних сил. Дострокові вибори до Верховної Ради та вибори Президента України.

Прийняття державної символіки, формування інституту громадянства. Ухвалення Конституції 1996 р. та змін до неї.

Стан економіки після розпаду СРСР. Реформування економіки. Роздержавлення, приватизація. Фінансова система України. Соціальне та економічне становище населення. Приватизація засобів виробництва. Лібералізація цін. Грошова реформа. Запровадження гривні. Диференціація суспільства.

Олігархічна система. Статус Криму. Початок інтеграції в європейський і світовий простір. Рухи протесту на початку 2000-х рр. Помаранчева революція. Культура й духовність.

## **14. Творення нової України**

Суспільно-політичне життя України в 2005-2013 рр. Авторитарний режим В. Януковича. Революція Гідності. Небесна Сотня. Агресія Росії проти України.

Анексія Криму. Президентські вибори 2014 р. Угода про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС).

Російсько-українська війна. Бойові дії на сході України (квітень 2014 – 2015 рр.). Антитерористична операція. Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Реакція світової спільноти на агресію РФ. Спроби мирного врегулювання: Мінські домовленості та «нормандська четвірка». Формування громадянського суспільства. Соціально-економічний розвиток України до і після 2014 р.

Євроінтеграційний поступ України: Угода про асоціацію між Україною та ЄС. Режим безвізового в'їзду в країни ЄС для громадян України. Культура й духовність.

Російське вторгнення в Україну 24 лютого 2022 року. Народна війна за незалежність і суверенітет України.

## **Математика**

### **ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ З МАТЕМАТИКИ**

Вступний іспит з математики для вступників на основі повної загальної освіти проводиться за програмою зовнішнього незалежного оцінювання осіб, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти.

Мета іспиту – оцінка ступеня підготовленості вступників з математики з метою конкурсного відбору для навчання в університеті.

**Завдання з математики полягають у тому, щоб оцінити знання та вміння вступників:**

– будувати математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ та досліджувати ці моделі засобами математики;

– виконувати математичні розрахунки (дії з числами, поданими в різних формах, дії з відсотками, складання та розв'язування пропорцій, наближені обчислення тощо);

– виконувати перетворення виразів (розуміти змістове значення кожного елемента виразу, знаходити допустимі значення змінних, знаходити числові значення виразів при заданих значеннях змінних, виражати з рівності двох виразів одну змінну через інші тощо);

– будувати й аналізувати графіки функціональних залежностей, досліджувати їхні властивості;

– досліджувати та розв'язувати рівняння, нерівності та їхні системи, текстові задачі за допомогою рівнянь, нерівностей та їхніх систем;

- зображати та знаходити на рисунках геометричні фігури, встановлювати їхні властивості й виконувати геометричні побудови;
- знаходити кількісні характеристики геометричних фігур (довжини, величини кутів, площі, об'єми);
- обчислювати ймовірності випадкових подій та розв'язувати найпростіші комбінаторні задачі;
- аналізувати інформацію, що подана в графічній, табличній, текстовій та інших формах.

Назва розділу, теми	Вступник повинен знати	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
<b>АЛГЕБРА І ПОЧАТОК АНАЛІЗУ</b>		
<b>Розділ: ЧИСЛА І ВИРАЗИ</b>		
Дійсні числа (натуральні, цілі, ірраціональні), їх порівняння та дії з ними. Числові множини та співвідношення між ними.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– властивості дій з дійсними числами;</li> <li>– правила порівняння дійсних чисел;</li> <li>– ознаки подільності на 2, 3, 5, 9, 10;</li> <li>– правила округлення цілих чисел і десяткових дробів;</li> <li>– означення кореня n-го степеня та арифметичного кореня n-го степеня;</li> <li>– властивості коренів;</li> <li>– означення степеня з натуральним, цілим та раціональним показниками, їхні властивості;</li> <li>– числові проміжки;</li> <li>– модуль дійсного числа та його властивості.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– розрізняти види чисел та числових проміжків;</li> <li>– порівнювати дійсні числа;</li> <li>– виконувати дії з дійсними числами;</li> <li>– використовувати ознаки подільності;</li> <li>– знаходити найбільший спільний дільник та найменше спільне кратне кількох чисел;</li> <li>– знаходити неповну частку та остачу від ділення одного натурального числа на інше;</li> <li>– перетворювати звичайний дріб у десятковий та нескінченний періодичний десятковий дріб – у звичайний;</li> <li>– округлювати цілі числа і десяткові дроби;</li> <li>– використовувати властивості модуля до розв'язання задач.</li> </ul>
Відношення та пропорції. Відсотки. Основні задачі на відсотки.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– відношення, пропорції;</li> <li>– основна властивість пропорції;</li> <li>– означення відсотка;</li> <li>– правила виконання відсоткових розрахунків.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– знаходити відношення чисел у вигляді відсотка, відсоток від числа, число за значенням його відсотка;</li> <li>– розв'язувати задачі на відсоткові розрахунки та пропорції;</li> <li>– розв'язувати текстові задачі арифметичним способом.</li> </ul>



Назва розділу, теми	Вступник повинен знати	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
Раціональні, ірраціональні, степеневі, показникові, логарифмічні, тригонометричні вирази та їх тотожні перетворення.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– означення області допустимих значень змінних виразу зі змінними;</li> <li>– означення тотожно рівних виразів, тотожного перетворення виразу, тотожності;</li> <li>– означення одночлена і многочлена;</li> <li>– правила додавання, віднімання і множення одночленів і многочленів;</li> <li>– формули скороченого множення;</li> <li>– розклад многочлена на множники;</li> <li>– означення алгебраїчного дробу;</li> <li>– правила виконання дій з алгебраїчними дробами;</li> <li>– означення і властивості логарифма, десятковий і натуральний логарифми;</li> <li>– основна логарифмічна тотожність;</li> <li>– означення синуса, косинуса, тангенса, котангенса числового аргументу;</li> <li>– основна тригонометрична тотожність та наслідки з неї;</li> <li>– формули зведення;</li> <li>– формули додавання та наслідки з них.</li> </ul>	виконувати тотожні перетворення раціональних, ірраціональних, степеневих, показникових, логарифмічних, тригонометричних виразів так знаходити їх числове значення при заданих значеннях змінних.

Назва розділу, теми	Вступник повинен знати	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
<b>Розділ: РІВНЯННЯ, НЕРІВНОСТІ ТА ЇХ СИСТЕМИ</b>		
Лінійні, квадратні, раціональні, ірраціональні, показникові, логарифмічні, тригонометричні рівняння, нерівності та їхні системи. Застосування рівнянь, нерівностей та їхніх	<ul style="list-style-type: none"> <li>– рівняння з однією змінною, означення кореня (розв'язку) рівняння з однією змінною;</li> <li>– нерівність з однією змінною, означення розв'язку нерівності з однією змінною;</li> <li>– означення розв'язку системи рівнянь з двома змінними та методи їх розв'язувань;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– розв'язувати рівняння і нерівності першого та другого степенів, а також рівняння і нерівності, що зводяться до них;</li> <li>– розв'язати системи рівнянь і нерівностей першого і другого степенів, а також ті, що зводяться до них;</li> </ul>

<p>систем до розв'язування текстових задач.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– рівносильні рівняння, нерівності та їх системи;</li> <li>– методи розв'язування раціональних, ірраціональних, показникових, логарифмічних, тригонометричних рівнянь і нерівностей.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– розв'язувати рівняння і нерівності, що містять степеневі, показникові, логарифмічні та тригонометричні вирази;</li> <li>– розв'язувати ірраціональні рівняння і нерівності, а також їх системи;</li> <li>– застосовувати загальні методи та прийоми (розкладання на множники, заміна змінної, застосування властивостей функцій) у процесі розв'язування рівнянь, нерівностей та систем;</li> <li>– користуватися графічним методом розв'язування і дослідження рівнянь, нерівностей та систем;</li> <li>– застосовувати рівняння, нерівності та системи до розв'язування текстових задач;</li> <li>– розв'язувати рівняння та нерівності, що містять змінну під знаком модуля;</li> <li>– розв'язувати рівняння, нерівності та системи з параметрами.</li> </ul>
---	--	--

Назва розділу, теми	Вступник повинен знати	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
<b>Розділ: ФУНКЦІЇ</b>		
Числові послідовності.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– означення арифметичної і геометричної прогресій;</li> <li>– формули n-го члена арифметичної і геометричної прогресій;</li> <li>– формули суми n перших членів арифметичної і геометричної прогресій;</li> <li>– формула суми членів нескінченної геометричної прогресії зі знаменником <math> q  &lt; 1</math>.</li> </ul>	розв'язувати задачі на арифметичну та геометричну прогресії.
Функціональна залежність. Лінійні, квадратичні, степеневі, показникові, логарифмічні та	<ul style="list-style-type: none"> <li>– означення функції, область визначення, область значень функції, графік функції;</li> <li>– способи задання функцій, основні властивості та</li> </ul>	– знаходити область визначення і область значень функції;

тригонометричні функції, їх основні властивості.	графіки функцій, вказаних у назві теми; – означення функції, оберненої до заданої.	– досліджувати на парність (непарність), періодичність функції; – будувати графіки елементарних функцій, вказаних у назві теми; – встановлювати властивості числових функцій, заданих формулою або графіком; – використовувати перетворення графіків функцій.
Похідна функції, її геометричний та фізичний зміст. Похідні елементарних функцій. Правила диференціювання.	– означення похідної функції в точці; – рівняння дотичної до графіка функції в точці; – фізичний та геометричний зміст похідної; – таблиця похідних елементарних функцій; – правила знаходження похідної суми, добутку, частки двох функцій; – правило знаходження похідної складеної функції.	– знаходити числове значення похідної функції в точці для заданого значення аргументу; – знаходити похідні елементарних функцій; – знаходити похідну суми, добутку і частки двох функцій; – знаходити похідну складеної функції; – знаходити кутовий коефіцієнт і кут нахилу дотичної до графіка функції в точці; – розв’язувати задачі з використанням геометричного та фізичного змісту похідної.
<b>Назва розділу, теми</b>	<b>Вступник повинен знати</b>	<b>Предметні вміння та способи навчальної діяльності</b>
Дослідження функції за допомогою похідної. Побудова графіків функцій.	– достатня умова зростання (спадання) функції на проміжку; – екстремуми функції; – означення найбільшого і найменшого значень функції.	– знаходити проміжки монотонності функції; – знаходити екстремуми функції за допомогою похідної, найбільше та найменше значення функції; – досліджувати функції за допомогою похідної та будувати їх графіки; – розв’язувати прикладні задачі на знаходження найбільших та найменших значень.
Первісна та визначений інтеграл. Застосування визначеного інтеграла до обчислення площ	– означення первісної функції, визначеного інтеграла, криволінійної трапеції; – таблиця первісних функцій; – правила знаходження первісних;	– знаходити первісну, використовуючи її основні властивості; – застосовувати формулу Ньютона-Лейбніца для

криволінійних трапецій.	– формула НьютонаЛейбніца.	обчислення визначеного інтеграла; –обчислювати площу плоских фігур за допомогою інтеграла; –розв’язувати найпростіші прикладні задачі, що зводяться до знаходження інтеграла.
<b>Розділ: ЕЛЕМЕНТИ КОМБІНАТОРИКИ, ПОЧАТКИ ТЕОРІЙ ЙМОВІРНОСТЕЙ ТА ЕЛЕМЕНТИ СТАТИСТИКИ</b>		
Перестановки, комбінації, розміщення (без повторень). Комбінаторні правила суми та добутку. Ймовірність випадкової події. Вибіркові характеристики.	– означення перестановки, комбінації, розміщення (без повторень); – комбінаторні правила суми та добутку; – класичне означення ймовірності події, найпростіші випадки підрахунку ймовірностей подій; – означення вибірових характеристик рядів даних (розмах вибірки, мода, медіана, середнє значення); – графічна, таблична, текстова та інші форми подання статистичної інформації.	–розв’язувати найпростіші комбінаторні задачі; –обчислювати в найпростіших випадках ймовірності випадкових подій; –обчислювати та аналізувати вибіркові характеристики рядів даних (розмах вибірки, мода, медіана, середнє значення).

Назва розділу, теми	Вступник повинен знати	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
<b>ГЕОМЕТРІЯ</b>		
<b>Розділ: ПЛАНІМЕТРІЯ</b>		
Найпростіші геометричні фігури на площині та їх властивості.	–поняття точки і прямої, променя, відрізка, ламаної, круга; –аксіоми планіметрії; –суміжні та вертикальні кути, бісектриса кута; –властивості суміжних та вертикальних кутів; –властивість бісектриси кута; –паралельні та перпендикулярні прямі; –перпендикуляр і похила, серединний перпендикуляр, відстань від точки до прямої; –ознаки паралельності прямих; –Теорема Фалеса, узагальнена теорема Фалеса.	застосовувати означення, ознаки та властивості найпростіших геометричних фігур до розв’язування планіметричних задач та задач практичного змісту.

Коло та круг.	<ul style="list-style-type: none"> <li>–коло, круг та їх елементи;</li> <li>–центральні, вписані кути та їх властивості;</li> <li>–властивості двох хорд, що перетинаються;</li> <li>–дотичні до кола та її властивості.</li> </ul>	застосовувати набуті знання до розв'язування планіметричних задач та задач практичного змісту.
Трикутники.	<ul style="list-style-type: none"> <li>–види трикутників та їх основні властивості;</li> <li>–ознаки рівності трикутників;</li> <li>–медіана, бісектриса, висота трикутника та їх властивості;</li> <li>–теорема про суму кутів трикутника;</li> <li>–нерівність трикутника;</li> <li>–середня лінія трикутника та її властивості;</li> <li>–коло, описане навколо трикутника і коло, вписане в трикутник;</li> <li>–теорема Піфагора, пропорційні відрізки прямокутного трикутника; співвідношення між сторонами і кутами прямокутного трикутника; теорема синусів;</li> <li>–теорема косинусів.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>–класифікувати трикутник за сторонами та кутами;</li> <li>–розв'язувати трикутники;</li> <li>–застосовувати означення та властивості різних видів трикутників до розв'язування планіметричних задач та задач практичного змісту;</li> <li>–знаходити радіуси кола, описаного навколо і кола, вписаного в трикутник.</li> </ul>
<b>Назва розділу, теми</b>	<b>Вступник повинен знати</b>	<b>Предметні вміння та способи навчальної діяльності</b>
Чотирикутники.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– чотирикутник та його елементи;</li> <li>– паралелограм та його властивості;</li> <li>– ознаки паралелограма;</li> <li>– прямокутник, ромб, квадрат, трапеція та їх властивості;</li> <li>– середня лінія трапеції та її властивості;</li> <li>– вписані в коло та описані навколо кола чотирикутники.</li> </ul>	застосовувати означення, ознаки та властивості різних видів чотирикутників до розв'язування планіметричних задач та задач практичного змісту
Многокутники.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– многокутник та його елементи, опуклий многокутник;</li> <li>– периметр многокутника;</li> <li>– сума кутів опуклого многокутника;</li> <li>– правильний многокутник та його властивості;</li> <li>– вписані в коло та описані навколо кола многокутники.</li> </ul>	застосовувати означення та властивості многокутників до розв'язування планіметричних задач та задач практичного змісту.

Геометричні величини та їх вимірювання.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– довжина відрізка, кола та його дуги;</li> <li>– величина кута, вимірювання кутів;</li> <li>– периметр багатокутника;</li> <li>– формули для обчислення площі трикутника, паралелограма, ромба, квадрата, трапеції, правильного багатокутника, круга, кругового сектора, сегмента.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– знаходити довжини відрізків, градусні та радіанні міри кутів, площі геометричних фігур;</li> <li>– обчислювати довжину кола та його дуг, площу круга та кругового сектора;</li> <li>– використовувати формули площ геометричних фігур до розв’язування планіметричних задач та задач практичного змісту.</li> </ul>
---	---	--

Назва розділу, теми	Вступник повинен знати	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
Координати та вектори на площині.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– прямокутна система координат на площині, координати точки;</li> <li>– формула для обчислення відстані між двома точками та формула для обчислення координат середини відрізка;</li> <li>– рівняння прямої та кола;</li> <li>– поняття вектора, довжина вектора, колінеарні вектори, рівні вектори, координати вектора;</li> <li>– додавання, віднімання векторів, множення вектора на число;</li> <li>– розклад вектора за двома не колінеарними векторами;</li> <li>– скалярний добуток векторів та його властивості;</li> <li>– формула для знаходження кута між векторами, що задані координатами;</li> <li>– умови колінеарності та перпендикулярності векторів, що задані координатами.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– знаходити координати середини відрізка та відстань між двома точками;</li> <li>– складати рівняння прямої та рівняння кола;</li> <li>– виконувати дії з векторами;</li> <li>– знаходити скалярний добуток векторів;</li> <li>– застосовувати координати і вектори до розв’язування планіметричних задач та задач практичного змісту.</li> </ul>
Геометричні перетворення.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– основні види та зміст геометричних перетворень на площині (рух, симетрія відносно точки і в відносно прямої, поворот, паралельне перенесення, перетворення подібності, гомотетія);</li> <li>– ознаки подібності трикутників;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>використовувати властивості основних видів геометричних перетворень, ознаки подібності трикутників до розв’язування планіметричних задач та задач практичного змісту.</li> </ul>

	– відношення площ подібних фігур.	
--	-----------------------------------	--

Назва розділу, теми	Вступник повинен знати	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
<b>Розділ: СТЕРЕОМЕТРИЯ</b>		
Прямі та площини у просторі.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– аксіоми і теореми стереометрії;</li> <li>– взаємне розміщення прямих у просторі, прямої та площини у просторі, площин у просторі;</li> <li>– ознаки паралельності прямих, прямої і площини, площин;</li> <li>– паралельне проектування;</li> <li>– ознаки перпендикулярності прямої і площини, двох площин;</li> <li>– проекція похилої на площину, ортогональна проекція;</li> <li>– пряма та обернена теорема про три перпендикуляри;</li> <li>– відстань від точки до площини, від точки до прямої, від прямої до паралельної їй площини, між паралельними прямими, між паралельними площинами, між мимобіжними прямими;</li> <li>– ознака мимобіжності прямих;</li> <li>– кут між прямими, прямою та площиною, площинами.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– застосовувати означення, ознаки та властивості паралельних і перпендикулярних прямих і площин до розв’язування стереометричних задач та задач практичного змісту;</li> <li>– знаходити зазначені відстані та величини кутів у просторі.</li> </ul>
Многогранники, тіла і поверхні обертання.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– двогранний кут, лінійний кут двогранного кута;</li> <li>– многогранники та їх елементи, основні види многогранників: призма, паралелепіпед, піраміда, зрізана піраміда;</li> <li>– тіла і поверхні обертання та їх елементи, основні види тіл і поверхонь обертання: циліндр, конус, зрізаний конус, куля, сфера;</li> <li>– перерізи многогранників та тіл обертання площиною;</li> <li>– комбінації геометричних тіл;</li> <li>– формули для обчислення площ поверхонь, об’ємів многогранників та тіл обертання.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– розв’язувати задачі на обчислення площ поверхонь та об’ємів геометричних тіл;</li> <li>– встановлювати за розгорткою поверхні вид геометричного тіла;</li> <li>– застосовувати означення та властивості основних видів многогранників, тіл і поверхонь обертання до розв’язування стереометричних задач та задач практичного змісту.</li> </ul>

Назва розділу, теми	Вступник повинен знати	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
Координати та вектори у просторі.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– прямокутна система координат у просторі, координати точки;</li> <li>– формула для знаходження відстані між двома точками та формула для обчислення координат середини відрізка;</li> <li>– поняття вектора, довжина вектора, колінеарні вектори, рівні вектори, координати вектора;</li> <li>– додавання, віднімання векторів, множення вектора на число;</li> <li>– скалярний добуток векторів та його властивості;</li> <li>– формула для знаходження кута між векторами, що задані координатами;</li> <li>– умови колінеарності та перпендикулярності векторів, що задані координатами.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– знаходити координати середини відрізка та відстань між двома точками;</li> <li>– виконувати дії з векторами;</li> <li>– знаходити скалярний добуток векторів;</li> <li>– застосовувати координати і вектори до розв’язування стереометричних задач та задач практичного змісту.</li> </ul>

## КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ З КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ТА МАТЕМАТИКИ

(при проведенні співбесіди в усній формі)

Співбесіда з української мови, історії України та математики проводиться в усній формі при вступі абітурієнтів на I курс Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка за освітнім ступенем бакалавра за спеціальностями 081 «Право» за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

Кількість і категорії вступників, рекомендовані на співбесіду, визначаються приймальною комісією на підставі діючих Правил прийому до ЛДУВС імені Е.О. Дідоренка в 2022 році.

Метою проведення співбесіди є перевірка розуміння вступниками знань з української мови, закономірностей історичного розвитку України (XX-поч. XXI ст.) та основ математики, здатності абітурієнтів проаналізувати й обґрунтувати



об'єктивну обумовленість явищ і процесів, їхній причинний зв'язок (детермінованість), давати їм оцінку, а також оцінка ступеня підготовленості вступників з математики з метою конкурсного відбору для навчання в університеті.

**При оцінюванні знань вступників з української мови враховується:**

- повнота та правильність відповіді; ступінь усвідомлення, розуміння відтворення вивченого; логічність, зв'язність мовлення; уміння застосовувати вивчені правила до конкретних випадків, наводити самостійно дібрані приклади до вивчених правил, зазначати винятки (якщо є).

Вступники мають знати та оперувати основними поняттями з фонетики, лексики, фразеології, морфології, синтаксису, орфографії, пунктуації; мати комплексне уявлення про стан функціонування мови; володіти елементами філологічної культури – усною та писемною українською літературною мовою; уміти використовувати методи дослідження мовних явищ.

**При оцінюванні знань вступників з історії України враховується:**

- рівень оволодіння історичними знаннями; знання хронологічних меж періодів, найважливіших історичних подій і процесів; визначення характерних суттєвих рис історичних явищ і подій;

- рівень умінь групування (класифікації) фактів за вказаною ознакою, розкриття причинно-наслідкових зв'язків між подіями;

- рівень оволодіння практичними уміннями та навичками роботи з історичними джерелами; обґрунтування власного ставлення вступника щодо історичної події, явища, діяча.

Матеріал повинен відповідати хронологічній послідовності.

**При оцінюванні знань вступників з математики враховується вміння:**

- будувати математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ та досліджувати ці моделі засобами математики;

- виконувати математичні розрахунки (дії з числами, поданими в різних формах, дії з відсотками, складання та розв'язування пропорцій, наближені обчислення тощо);

- виконувати перетворення виразів (розуміти змістове значення кожного елемента виразу, знаходити допустимі значення змінних, знаходити числові значення виразів при заданих значеннях змінних, виражати з рівності двох виразів одну змінну через інші тощо);

- будувати й аналізувати графіки функціональних залежностей, досліджувати їхні властивості;

- досліджувати та розв'язувати рівняння, нерівності та їхні системи, текстові задачі за допомогою рівнянь, нерівностей та їхніх систем;

- зображати та знаходити на рисунках геометричні фігури, встановлювати їхні властивості й виконувати геометричні побудови;
- знаходити кількісні характеристики геометричних фігур (довжини, величини кутів, площі, об'єми);
- обчислювати ймовірності випадкових подій та розв'язувати найпростіші комбінаторні задачі;
- аналізувати інформацію, що подана в графічній, табличній, текстовій та інших формах.

Хід співбесіди відображається у листку співбесіди, куди вносяться поставлені питання і де відображається повнота та правильність відповідей.

Після закінчення співбесіди лист співбесіди підписується вступником, головою і членами комісії з проведення співбесіди. А, у разі дистанційного складання – замість листа співбесіди, результати співбесіди фіксуються за допомогою технічних засобів збереження інформації.

Варіант завдання для співбесіди, яке отримує абітурієнт, містить відповідно до кожної дисципліни три питання. Відповідь на кожне питання оцінюється в 12 балів за умови, якщо вони є повними, змістовними та вичерпними, демонструють не лише знання абітурієнтом теоретичного матеріалу, але й вміння творчо застосовувати ці знання.

## КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ

<b>Рівень</b>	<b>Бали</b>	<b>Критерії оцінювання</b>
<b>1. Початковий (не склав)</b>	<b>1</b>	Вступник виявив незнання або нерозуміння навчального матеріалу
	<b>2</b>	Немає знань більшої частини програмного матеріалу та головного фактичного матеріалу
	<b>3</b>	Вступник не володіє мовознавчою, історичною та математичною термінологією. Допускає помилки у визначенні понять, висвітленні основних положень
<b>2. Середній</b>	<b>4</b>	Вступник не впорався з питаннями, показав недостатню сформованість лінгвістичних, історичних чи математичних умінь та навичок
	<b>5</b>	Вступник допускає помилки у визначенні понять, використанні наукової термінології, які виправлені після кількох навідних питань
	<b>6</b>	Вступник недостатньо повно розкриває зміст питань, але показує їхні загальне розуміння
<b>3. Достатній</b>	<b>7</b>	Вступник у викладі матеріалу допускає невеликі прогалини, які виправляє після навідних запитань

	<b>8</b>	Вступник допускає один-два недоліки при висвітленні основного змісту питань
	<b>9</b>	Вступник допускає помилку або більше двох недоліків при висвітленні додаткових запитань, які легко виправлені після зауваження
<b>4. Високий</b>	<b>10</b>	Знання, уміння й навички вступника повністю відповідають вимогам програми, зокрема вступник у повному обсязі дає відповіді на запитання, але допускає мінімальні неточності у визначенні мовних понять
	<b>11</b>	Знання, уміння й навички вступника повністю відповідають вимогам програми, зокрема вступник безпомилково відповідає на всі визначені та додаткові запитання, з легкістю демонструє теоретичні знання на практиці
	<b>12</b>	Знання, уміння й навички вступника повністю відповідають вимогам програми, зокрема вступник бездоганно відповідає на основні та додаткові запитання, з легкістю демонструє теоретичні знання на практиці, наводить приклади.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно відповівши на всі питання білету з української мови, історії України та математики, – 12 балів, що переводиться у 200-бальну систему.

**Таблиця відповідності оцінювання результатів проведення співбесіди, обрахованих за 36-бальною шкалою, значенням 200-бальної шкали**

<b>1</b>	0-40	<b>10</b>	190-195
<b>2</b>	41-70	<b>11</b>	196-199
<b>3</b>	71-99	<b>12</b>	200
<b>4</b>	100-119		
<b>5</b>	120-129		
<b>6</b>	130-140		
<b>7</b>	141-159		
<b>8</b>	160-179		
<b>9</b>	180-189		